

Regula honestatis moralis seu tractatus theologicus tripartitus de regula moraliter agendi

In Duos Item Libros Dividitur: In priori potissima fundamenta, & principia moderni Probabilismi intrinseca exactè, & accuratè examinata multipliciter evertuntur, & non esse verè principia, ... In posteriori verò eundem cum modernis Decretis Pontificiis multiplici argumento ... ubi multa de ultimi ...

Camargo, Ignacio de

[S.l.], 1702

Articulus I. Quid sentiant Recentiores Probabilistæ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94767)

ter se cohæreant, ego planè non capio, & vel ex dictis, conjici potest. Sed quæstio ista summi momenti, est accuratissimè postea tractanda. Placuit tamen hoc propèrè modò ad-

notare, ut ex nunc animum Lectos intendat, maturèque praveat, atque consideret sequelas imminentes ex Recentiorum Probabilistarum sententia.

CONTROVERSIA TERTIA.

An opinio quæcumque alicujus, aut plurium gravium Doctorum, sit regula moralis honestatis?

HÆc etiam quæstio, sicut præcedens, decisionis facilis est: erit tamen non parum utilis ad clariorem, ac faciliorem præcipuæ controversiæ resolutionem. Duo verò sunt breviter prænotanda: alterum non procedere quæstionem de opinione quacumque apertè erronea, vel expressè damnata; hæc enim non opinio, sed error appellari consuevit. Loquimur ergo de illis opinionibus, quæ adhuc à Catholicis Doctoribus impune referuntur, & propugnantur. Alterum verò, sermonem esse de opinione, seu propria, seu aliena, præscindendo videlicet à modo, quo conscientia formari possit, juxta duplicem viam, per quam incedunt Probabilistæ Recentiores, ut exponemus sequenti controversia.

ARTICULUS I.

Quid sentiant Recentiores Probabilistæ?

2. **V**alde commune est apud modernos Probabilistas asserere, opinionem non solum plurium, sed unius Auctoris probi, ac docti (maximè Recentioris) esse verè probabilem, adeoque regulam sufficientem pro conscientia ritè formanda. Hujus sententiæ Auctores vide, si placet apud Dianam.

3. Hanc tamen assertionem plerumque temperant graviore quique Auctores, ut unice procedat, quando unius Doctoris singularis opinio potius est præter, quàm contra omnes alios: nam si contingat, aliquem opinari contra torrentem Doctorum, ut ajunt, tunc ipsius opinio non erit censenda probabilis. Quin immò cautè addunt PP. Vazquez, & Sanchez apud Rhodes statim asserendum, nunquam tibi licere uti opinione aliqua singulari tuæ libertati favente, nisi postquam, adhibita diligentia, illam inveneris fulcitam rationibus, quæ probabiles tibi appareant. Profecto si hac lege con-

stanter cohiberetur Probabilismus, non ita foret moribus noxius; sed neque ita placeret hominibus quibusdam.

4. Cæterum istam limitationem passim rejiciunt alii. Unde Rhodes moderni Probabilismi modernus ipse, & acer propugnator, hoc generale documentum elicit: *Imprudenter procederet, qui aliorum opiniones communiter receptas, vel etiam novas, ideo tantum judicaret improbabiles, quia rationes contra eas aliquas haberet, quas ipse non posset solvere, neque putaret ab aliis posse solvi, quia persuadere sibi prudens quisque debet, multas sæpe rationes nobis apparere insolubiles, quas facile alii solvunt.* Et paulò inferius, cum statuisset hanc conclusionem: *Dico secundo, sufficere omnino ad opinionem probabilem, ut eam Doctor aliquis magni nominis, & pius, præsertim Recentior, teneat, ad objectionem secundam ait: Respondent Sanchez, & Vazquez, unius Doctoris auctori-*

ta-

Diana p. 4.
tr. 4. resol.
30. & p. 7.
tr. 1. resol.
luc. 26.

Rhod. to. r.
sua Theologia d. 2.
de act. humana. q. 2. sectio. 3. §. 1.

tatem non sufficere ad opinionis probabilitatem, nisi rationes habeat, quæ tibi probentur. Ego existimaverim, esse necesse, ut aliquas habeat rationes; sed necesse non esse, ut illæ mihi probentur in se ipsis: quia viri magni auctoritas satis est magna ratio, ut iudicem, rationes illas esse probabiles, quibus sententiam suam confirmat. Hactenus hic neotericus Probabilista, de quo profecto nemo jure queratur, quod strictam consignet agendi regulam.

Ioan. Sancier.

5. Sed ulterius procedit Joannes Sancier cum aliis Recetioribus: Nam cum in suis Selectis valde probasset, & commendasset doctrinam istam tum alibi, cum maxime d. 44. adjicit nu. 62. quæ soler animositate, assertionem prædictam non solum esse veram in illis opinionibus singularibus, quas Auctor gravis ex professo docet, & aliqua ratione confirmat, verum etiam in illis, quas obiter, & incidenter, aut quasi aliud agens, producit nullis argumentis fulcitas, videlicet, dum probat sententiam suam, vel dum dissolvit argumenta contraria.

6. Quare ex Sancier sententia calamus gravis cujusvis Auctoris, maxime si Recetior sit, est calamus scribæ velociter scribentis, & verba ejus verba Prophetica, ex quibus nullum in terram cadat, sed omnia, etiam perfunctorie dicta (sic enim ipse loquitur) sint omnibus mortalibus tuta, recta, ac laudabilis vivendi regula. Amplissimum profecto privilegium, neque mediocri stupore dignum: sed quod nesciatur planè unde sit, vel à quo demum concessum fuerit! Ipsius ergo valor, & veritas diligenter inferius examinabitur. Hæc est in hac quæstione sententia Probabilistarum, quod attinet ad opinionem unius singularis Auctoris.

7. Quid verò sentiant de opinione plurium, ex his colligere facile poteris. Sed ne sit tibi conjecturis opus, audi P. Terillum, Proba-

bilissimi vindicem acerrimum, & inter Recetiores facile Principem, qui de aliorum omnium sententia communem hanc assertionem statuit, ut certum canonem Probabilismi. Omnis opinio, quam tres, quatuorve viri doctrina, & pietate præstantes post diligens examen absolute tradunt ut veram, aut, etsi teneant oppositam, docent esse probabilem, est certò probabilis quoad nos, modò nemo doctrinæ, ac pietate celebris, talis opinionis probabilitatem in dubium revocet; licet alii communiter eam ut falsam rejiciant. Subjungitque immediate: Demonstratur assertio, quæ apud omnes est in confesso. En assertionem omnium Probabilistarum, quam disertè Terillus, non nisi demonstrandam nobis consignat.

Terillus de conf. probabi. q. 6. post nu. 17.

ARTICULUS II.

Affirmativa hujus sententia fundamenta.

8. **P**rimum desumitur ex D. Thoma quodl. 3. a. 10. ubi ait, posse quemquam amplecti opinionem, quæ à Magistro audivit, in iis, quæ ad mores pertinent: verba sunt gravis Probabilistæ. Ergo cum S. Doctor assertionem non limitet, nec exceptionem aliquam afferat, licitum erit ex mente ipsius uti opinione qualibet, etiam unius gravis Auctoris.

9. Secundum: omnis moralis opinio, quæ innititur fundamento non levi, est opinio probabilis, adeoque recta operandi regula; hæc enim est recepta communiter opinionis probabilis definitio. Sed auctoritas viri probi, simul, & docti, leve fundamentum non est; nam si non levis (inquit P. Sanchez) sed magni potius momenti censetur, ut Romæ aliquid contigisse credamus, quod vir pius, & gravis illud testetur, cur non magni momenti in re morali dubia putandum sit, quod vir pius, ac doctus in ea materia censuerit? Ergo quæcumque opinio, vel unius gravis

Sanchez li. 1. Sum. c. 9. n. 7.

C

Aucto-